

essence of economic integration), the abstract logic analysis (to justify the role of economic integration for Middle East countries and the impact of it on the characteristics of their development).

Results. *The article presents approaches to the definition of economic integration. The basic prerequisites and consequences of integration for the countries of the Middle East are presented. It is considered some of the existing integration agreements, special attention is given to the Barcelona process. It is proved that economic cooperation and integration could help address the political, social and economic problem of the region by boosting growth, fostering diversification, and stimulating employment. In particular, trade and foreign direct investment matter for generating the jobs that the region so badly requires.*

Scientific novelty. *Further developed systematization of approaches to the definition of 'economic integration' is presented. In addition, based on the analysis of the current state of political, social and economic development of the Middle East it is grounded upon need to deepen integration, its advantages are revealed.*

The practical significance. *The practical significance of the study is evaluation of the economic integration advantages for development in the Middle East, which can be used in the development of cooperation programs, including with the participation of Ukraine.*

Keywords: *economic integration, globalization, world economy, cooperation, Middle East, the Barcelona Process.*

УДК 336.774

Брадул О. М., д-р. екон. наук, проф.,
Рябініна В. В., здобувач

ДВНЗ «Криворізький національний
університет», м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: i_i_i_p@mail.ru

ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «КОРПОРАЦІЯ»

Bradul A. M., Dr. Sc. (Econ.), Prof.
Rjabinina V. V., applicant

Kryvyi Rih national University,
Kryvyi Rih, Ukraine,
e-mail: i_i_i_p@mail.ru

HISTORICAL BACKGROUND AND MEANING OF THE TERM «CORPORATION»

Мета. *Мета статті полягає в проведенні критичного аналізу літературних джерел і наукових публікацій та узагальнення на цій основі історичних передумов виникнення й сутності дефініції «корпорація».*

Методи. *У процесі дослідження використано методи спостереження та порівняння для дослідження історичних передумов виникнення корпорацій, методи теоретичного узагальнення і порівняння, аналізу і синтезу, індукції та дедукції для систематизації й уточнення змісту поняття «корпорація».*

Результати. На підставі проведеного дослідження систематизовано історичні аспекти виникнення та основні характеристики організаційних форм об'єднань підприємств. Проведено критичний аналіз загальної та спеціальної літератури, наукових публікацій, за результатами якого систематизовано існуючі підходи до визначення поняття «корпорація» та запроваджено власну його дефініцію.

Наукова новизна. Удосконалено науково-методичний підхід до визначення сутності корпорації, який, на відміну від існуючих, найбільш точно і змістовно розкриває її суть як суб'єкта ринку в усіх аспектах її господарювання.

Практична значущість. Отримані результати спрямовані на систематизацію економічних основ корпорації в ринковому середовищі сьогодення.

Ключові слова: корпорація, об'єднання підприємств, акціонерне товариство, корпоративне об'єднання.

Постановка проблеми. Поява та стрімкий розвиток корпорацій як суб'єкта господарювання на сучасному ринку ділових відносин викликає до себе інтерес багатьох дослідників з різних галузей. Дослідження корпорацій як економічних об'єктів містить неоднозначні твердження щодо основних аспектів процесу їх становлення та функціонування. Існують різні точки зору щодо появи в обігу терміну «корпорація» як серед вітчизняних, так і зарубіжних науковців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем появи та визначення сутності корпорацій, особливостям їх діяльності присвячували свої праці як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Серед них варто відзначити праці І. Ансоффа, О. М. Брадула, В. Р. Весніна, Л. Дмитриченко, Р. Капелюшнікова, М. Колесника, М. В. Корягіна, О. А. Лаговської, О. І. Пилипенко, А. М. Хімченко та ін.

Незважаючи на широкий спектр проведених досліджень, на сьогоднішній день серед науковців немає єдиного підходу щодо трактування поняття «корпорація» та появи його в обігу.

Формування цілей статті. Основними завданнями статті є систематизація й узагальнення історичних аспектів виникнення та функціонування корпорації, визначення єдиного правильного трактування поняття «корпорація».

Виклад основного матеріалу дослідження. Економічна історія демонструє, що термін «корпорація» пройшов декілька етапів у своєму розвитку. Якщо спочатку він розглядався як синонім професійного об'єднання, то зараз це організаційно-правова форма об'єднань підприємств.

Термін «корпорація», на думку російського вченого П. В. Степанова, походить від латинського «*corpus habere*» – права юридичної особи. Такі права стали визнаватися за приватними союзами в Римській імперії в імператорський період, починаючи зі 160-х років н. е. Проте остаточне визнання громадянсько-правових союзів як рівних із фізичними особами суб'єктів права в Римі так і не відбулося [12, с. 114].

На думку Дюркгейма, під корпорацією слід розуміти об'єднання за професійною ознакою. Такий підхід до тлумачення терміну характерний для середніх віків. Тоді широко використовувались визначення «корпорація» для об'єднань золотих справ майстрів, що працювали із шкірою, хутром тощо.

Перші товариства виникли в Давній Греції у VIII–VI ст. до н. е. [7], а їхня поява була наслідком колонізації середземноморського узбережжя та формуванням грецької полісної системи. Поліси були об'єднанням повноправних членів суспільства, кожен з яких мав право на земельну власність і політичні права. Надалі форма товариства стала використовуватися при створенні підприємницьких об'єднань у VI–V ст. до н. е. в Давньому Римі (так звані римські товариства, або «*societies*»).

Значний розвиток корпорацій припав на Середньовіччя. У той час створювалися торгові гільдії: купці тимчасово об'єднували кошти для досягнення господарської мети й обмеження ризику окремих купців. Гільдіям була притаманна солідарна відповідальність учасників, яка засновувалась на загальних умовах спільної діяльності, формувалися окремі правила внутрішнього життя та звичай ділового обороту, відносин.

Історія розвитку об'єднань підприємців зводиться до поступового знеособлення, тобто зменшення впливу окремих членів підприємницького об'єднання на його діяльність. На певному етапі розвитку світової економіки виникла необхідність створення нових підприємницьких об'єднань – нового самостійного суб'єкта права, де об'єднання були б відособлені як від складу учасників, так і їхньої волі. Це давало змогу не припиняти діяльності товариства у зв'язку з виходом або смертю учасників, як того вимагало законодавство, і приймати рішення не одностайно, як було дотепер, а більшістю голосів. Таке підприємницьке об'єднання мало будуватись на певних організаційних засадах для того, щоб не змішувати волю об'єднання з волею його учасників (хоча воля об'єднання формувалася на основі волі учасників) [8, с. 25].

Вищою формою підприємницького об'єднання, де найбільш яскраво концентруються підприємницькі риси, в основі яких насамперед майно (капітал), а не особистість, вважається акціонерне товариство. Саме тому ця форма підприємницького об'єднання набула широкого розповсюдження в економічно розвинутих країнах.

Характерною рисою акціонерних товариств, на відміну від форм юридичної особи у вигляді товариств, є перетворення підприємницького об'єднання з об'єднання партнерів у майнове об'єднання. Тобто єдиним зобов'язанням учасника акціонерного товариства є майновий внесок. В акціонерних товариствах відносини виникають не між учасниками акціонерного товариства, а між акціонерним товариством і акціонерами. Виникнення акціонерних форм підприємницьких об'єднань викликало розвиток фондового ринку, оскільки виникла потреба вільної передачі часток власності (акцій) [8, с. 27].

На думку групи дослідників, поміж яких Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, Ю. Г. Симоненко, виникнення та розвиток корпорацій відображають закономірності еволюції світової економіки. Нова форма організації бізнесу стала відповіддю на нові вимоги до форм і принципів організації підприємницької діяльності. Поява корпорацій зумовлена розвитком великих промислових підприємств, що вимагало нових підходів в організації, управлінні й фінансуванні [8, с. 27].

Виникнення і становлення корпоративної форми управління є результатом еволюції форм підприємницьких об'єднань. Елементи корпоративного управління з'явилися в такій формі підприємницького об'єднання, як командитне товариство без утворення юридичної особи у XII столітті. Усі риси корпоративного управління втілилися в акціонерному товаристві як у вищій формі підприємницьких об'єднань.

Аналіз загальної та спеціальної літератури сприяв систематизації історичної трансформації підприємницьких об'єднань за формою й основними характеристиками (Табл. 1).

Розглядаючи перспективи розвитку підприємницьких форм об'єднань, необхідно зазначити, що акціонерна форма й у майбутньому залишатиметься однією з найбільш ефективних, оскільки корпоративна форма дає змогу створювати більше складних форм підприємницьких об'єднань, а зростаюча роль комбінування різних форм підприємницьких об'єднань у рамках корпорацій – одержувати інтегровані структури з необхідними організаційно-правовими характеристиками.

Таблиця 1 – Еволюція виникнення та основні характеристики організаційних форм об'єднань підприємств

Форма об'єднань підприємств	Місце виникнення	Юридичний статус	Обмежена відповідальність	Централізоване управління
Прості і повні товариства (не юридичні особи)	VIII–VI до н. е. – Давня Греція	Немає	Немає	Немає
Командитні товариства (не юридичні особи)	976 р. – Венеція	Немає	Частково	Частково
Повні товариства (юридичні особи)	Новий час – Західна Європа	Є	Немає	Є
Командитні товариства (юридичні особи)	Новий час – Західна Європа	Є	Частково	Частково
Товариства з обмеженою відповідальністю	1892 р. – Німеччина	Є	Є	Є
Акціонерні товариства (корпорації)	XVII століття – Західна Європа	Є	–	Є

Проведений аналіз літературних джерел встановив, що дослідження сутності корпорації здійснювались у різних наукових аспектах, а саме: економічному, юридичному та соціальному. Узагальнюючи існуючі точки зору на використання терміну «корпорація», слід зазначити, що й досі немає єдиного тлумачення сутності, ознак і форм існування корпорацій.

Так, відповідно до ст. 120 Господарського кодексу України [5] корпорація розглядається в аспекті об'єднань підприємств (господарська організація, утворена у складі двох або більше підприємств з метою координації їх виробничої, наукової та іншої діяльності для вирішення спільних економічних та соціальних завдань), власне є різновидом їх організаційно-правової форми. Корпорацією визнається договірне об'єднання, створене на основі поєднання виробничих, наукових і комерційних інтересів підприємств, що об'єдналися, з делегуванням ними окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників органам управління корпорації.

Відповідно до Класифікації інституційних секторів економіки (KICE) корпорації – це інституційні одиниці, що створені спеціально з метою ринкового виробництва товарів та послуг і є джерелом прибутку чи іншої фінансової вигоди для своїх власників. Термін «корпорація» в контексті KICE використовується як узагальнюючий термін для всіх організацій, орієнтованих на отримання прибутку.

Корпорації перебувають у приватній власності акціонерів і пайовиків, відповідальність кожного з яких обмежена розміром капіталу, вкладеного в акції. До корпорацій відносяться господарські товариства, що утворені зазвичай двома або більше засновниками за їх спільним рішенням (договором), діють на основі об'єднання майна та/або підприємницької діяльності засновників (учасників), їх

спільного управління, на основі корпоративних прав, у тому числі через органи, які ними створюються, участі засновників (учасників) у розподілі доходів та ризиків підприємства. Корпоративними є різні види господарських товариств, кооперативи, а також інші підприємства, зокрема й засновані на приватній власності двох або більше осіб [9].

Думки сучасних дослідників теж містять деякі розбіжності щодо тлумачення терміну «корпорація».

Так, О. М. Брадул, досліджуючи економічні, юридичні та соціальні аспекти виникнення й економіко-організаційні основи діяльності корпорацій як об'єкта обліку і аналізу, дає визначення терміну «корпорація» на мікро- та макrorівнях.

Корпорація мікрорівня конкретизується як договірне об'єднання, основу якого складають об'єднання виробничих, наукових і комерційних інтересів, а також передбачається відокремлення окремих повноважень від діяльності кожного до спеціально залучених, тобто найманих фахівців. Власність і бізнес відокремлені одне від іншого.

Корпорації ж макrorівня слід розглядати як певну форму економічних відносин, що за своєю економічною та організаційною формою концентрує інвестиційні капітали, виконує функції товаровиробника на засадах підприємництва, є суб'єктом загальної економічної системи держави, джерелом відтворення її економіки та розвитку на основі поєднання економічних інтересів власників капіталів та забезпечення ефективного їх використання шляхом зосередження на пріоритетних напрямках діяльності, і забезпеченні захисту інтересів капіталу, реалізації загальної економічної політики держави чи інтересів транснаціонального капіталу [2, с. 14].

В. Г. Полонський, С. В. Белоусова та О. М. Белоусов визначають корпорацію як правову форму бізнесу, відокремлену від конкретних осіб, що володіють підприємствами, які в неї входять [10, с. 9].

Як стверджує С. Чернишов, сучасна корпорація – це певна група осіб, які професійно займаються розробленням і прийняттям управлінських рішень, які мають у цьому аспекті самосвідомість та послідовно використовують розвинуті сучасні технології прийняття рішень [11].

Ю. Брігхем та Дж. Х'юстон дають таке визначення корпорації: це відповідним чином оформлена й зареєстрована економічна одиниця, чії активи відділені від особистої власності власників і менеджерів [3, с. 23].

На думку С. П. Кукура, корпорація – це складна соціально-економічна та технічна система, яка інтегрує різноманітні ресурси і чинники, людей, підприємства, що об'єдналися для здійснення спільної діяльності та досягнення загальних цілей [6, с. 57].

Як зазначає В. Р. Веснін у своїй праці [4, с. 7], корпорація – це об'єднання фізичних або юридичних осіб, пов'язаних єдиною метою (найчастіше – витяг економічної вигоди або захист інтересів), яке може мати, а може і не мати статусу юридичної особи. Це самостійний організм, породжений людиною, але такий, що вийшов з-під її контролю.

Так, за визначенням комерційного словника, корпорація – це широко розповсюджена в країнах із розвинутою ринковою економікою форма організації підприємницької діяльності, яка передбачає дольову власність, юридичний статус і зосередження функцій управління в руках верхньої ланки професійних управлінців (менеджерів), які працюють за наймом [1, с. 192]. Функціонування корпорацій відповідно до цього визначення передбачає наявність таких обов'язкових умов, як певний ступінь розвитку економіки, можливість здійснення підприємницької діяльності населенням, співіснування різних форм власності, наявність професійних управлінців (менеджерів).

Крім того можна використовувати термін «корпорація» для опису певних груп людей, які займаються однотипною діяльністю. У зв'язку з цим можливе використання термінів «корпоративні інтереси» та «корпоративна культура».

Фінансово-економічний словник дає таке визначення терміну: корпорація – це об'єднання, союз підприємств або окремих підприємців (як правило, на основі приватно-групових інтересів), одна з основних форм підприємництва.

І хоча корпорація в перекладі з латинської (corporatio) означає союз, товариство, об'єднання, у сучасному розумінні корпорація розглядається як оптимальна форма організації великомасштабного виробництва товарів і послуг в умовах ринкової економіки [6, с. 28].

Аналіз літературних джерел забезпечив можливість систематизувати існуючі поняття терміну «корпорація» та, враховуючи особливості господарювання корпорацій, на цій основі навести авторське тлумачення терміну: корпорація – це складний інститут підприємництва, який поєднує юридичні, економічні та соціальні аспекти господарювання задля досягнення позитивного синергічного ефекту за допомогою централізованого управління й обмеженої відповідальності його власників.

Таким чином, в економічному сенсі корпорація – форма організації підприємницької діяльності (господарюючий суб'єкт), заснована на колективній власності фізичних і юридичних осіб та відокремлена від управління, здійснюваного централізовано спеціальним суб'єктом.

Важливою особливістю корпорації в юридичному аспекті є специфіка взаємовідносин емітента корпоративних прав і власника корпорації. Аналіз чинної економіко-правової бази дає змогу виокремити корпоративну форму капіталу як відокремлену, власники мають обмежену відповідальність. Функції розпорядження розмежовані, делеговані, а відповідальність обмежена [2, с. 13–14].

Завдяки об'єднанню суб'єктів, що мають спільне зацікавлення, і їхніх ресурсів корпорація як форма організації спільної діяльності забезпечує можливість збереження й розвитку соціальної спільності. Основою формування корпоративного об'єднання є право приватної власності у фізичних і юридичних осіб, що дає можливість добровільно та вільно розпоряджатися майном у грошовій і натуральній формі.

Таким чином, корпорація є соціально-економічною системою, що інтегрує суб'єкти господарювання й засоби їх діяльності на основі особистої унії, злиття і поглинання, засновництва, договорів та інше, що відрізняється від тих підсистем, які вона об'єднує [4, с. 8].

Соціальний аспект діяльності корпорації, на думку О. М. Брадула, можна визначити через соціальний обов'язок, соціальну відповідальність і соціальну чуйність. Поведінка корпорацій, зумовлена вимогами ринку або юридичними організаціями, визнається як соціальний обов'язок корпорації. Відповідальність корпорації перед своїми працівниками та суспільством беззаперечна, а її межі визначаються прагненням до виживання й підтвердженням своєї законності в суспільстві [2, с. 19].

Висновки. Таким чином, проведене дослідження історичних передумов виникнення та сутності поняття «корпорація» дало змогу зробити висновок про значні розбіжності між різними науковими підходами й ознаками. З'ясовано, що виникнення і становлення корпоративної форми управління є результатом еволюції форм підприємницьких об'єднань. Дефініції науковців варіюються від найвужчого розуміння корпорації як акціонерного товариства до поміркованого як усієї сукупності господарських товариств і до найширшого як просто юридичної особи. Виявлення та систематизація характерних ознак корпорації як учасника ринкових відносин у подальшому дозволить більш точно розкрити природу корпорацій.

Список літератури / References:

1. Баязитов Т. Стратегия: отдельные аспекты формулировки и применения / Т. Баязитов // Управление компанией. – 2002. – № 3. – С. 13.
Bayazitov, T. (2002) Strategy: some aspects of the formulation and application [Upravleniye kompaniyey], no.3, p. 13.
2. Брадул О. М. Обліково-аналітичне забезпечення менеджменту корпорацій : монографія / О. М. Брадул. – Київ : Київський нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 356 с.
Bradul, O. M. (2009) Oblikovo-analitychne zabezpechennya menedzhmentu korporatscii [Accounting and analytical support for corporate management], KNTEU, Kyiv, Ukraine, 356 p.
3. Бригхэм Ю. Финансовый менеджмент. Экспресс-курс ; пер. с англ. / Ю. Бригхэм, Дж. Хьюстон. – 4-е изд. – Санкт-Петербург : Питер, 2007. – 544 с.
Brigham, Yu., Houston, J. (2007), Finansovyy menedzhment [Financial management], 4th ed, SPb Piter, Sankt-Peterburg, Russia, 544 p.
4. Веснин В. Р. Корпоративное управление : учебное пособие / В. Р. Веснин. – Москва : МГИУ, 2008. – 150 с.
Vesnina, V. R. (2008) Korporativnoye upravleniye [Corporate management], MGIU, Moscow, Russia, 150 p.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
Verkhovna Rada of Ukraine, (2003) Hospodarskii kodeks Ukrainy [Economic Code of Ukraine], no. 436-IV, January 1, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
6. Кукура С. П. Теория корпоративного управления / С. П. Кукура. – Москва : Экономика, 2004. – 478 с.
Kukura, S. P. (2004) Teoriya korporativnogo upravleniya [The theory of corporate governance], Ekonomika, Moscow, Russia, 478 p.
7. Лурье С. Я. История Греции / С. Я. Лурье ; сост., авт. вступ. статьи. Д. Фролов. – Санкт-Петербург : Издательство С.-Петербургского ун-та, 1993. – 680 с.
Lur'ye, S. Ya. and Frolov, D. (1993) Istoriya Gretsii [History of Greece], Izdat. S-Peterburg un-t, Sankt-Peterburg, Russia, 680 p.
8. Мостенська Т. Л. Корпоративне управління : навчальний посібник. / Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, Ю. Г. Симоненко – Київ : Каравела, 2008. – 384 с.
Mostenska, T. L., Novak, V. O., Lutskii, M. G. and Symonenko, Yu. G. (2008) Korporativne upravlinnia [Corporate management], Karavela, Kyiv, Ukraine, 384 p.
9. Наказ Державної служби статистики № 378 від 3 грудня 2014 р. Про затвердження Класифікації інституційних секторів економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cct.com.ua/2014/03.12.2014_378.htm.
State Statistics Service, (2014), The Order «Pro zatverdzhennya Klyasyfikatsii instytut-siinykh sektoriv ekonomiky Ukrainy [On approval of the Classification of institutional sectors of economy of Ukraine], no. 378, December 3. – Available at: http://cct.com.ua/2014/03.12.2014_378.htm.
10. Полонский В. Г. Корпоративное управление в непроизводственной сфере : учеб. пособ. / В. Г. Полонский, С. В. Белоусова, А. М. Белоусов. – Херсон : ОЛДИ-плюс, 2003. – 460 с.
Polonskiy, V. G., Belousova, S. V., Belousov, A. M. (2003) Korporativnoye upravleniye v neproizvodstvennoy sfere [Corporate management in the non-manufacturing sector], OLDI-plus, Kherson, Ukraine, 460 p.
11. Чернышев С. Современные корпорации : монография [Электронный ресурс] / С. Чернышев. – Режим доступа: <http://berezkin.info/wp-content/uploads/2013/02/>

Chernyshev-S.B.-Korporativnoe-predprinimatelstvo.-Ot-smysla-k-predmetu.-Kurs-lekcii.pdf.

Chernyshev, S. (2001) Sovremennyye korporatsii [Modern corporation]. – Available at: <http://berezkin.info/wp-content/uploads/2013/02/Chernyshev-S.B.-Korporativnoe-predprinimatelstvo.-Ot-smysla-k-predmetu.-Kurs-lekcii.pdf>.

12. Хвостов В. М. Система римского права / В. М. Хвостов ; вступ. ст. Е. А. Суханов, В. А. Томсинов. – Москва : Спарк, 1996. – 522 с.

Khvostov, V. M., Sukhanov, E. A. and Tomsinov, V.A., (1996), Sistema rimskogo prava [The system of Roman law], Spark, Moscow, Russia, 522 p.

Цель. Цель статьи заключается в проведении критического анализа литературных источников и научных публикаций и обобщения на этой основе исторических предпосылок возникновения и сущности дефиниции «корпорация».

Методы. В процессе исследования использованы методы наблюдения и сравнения для исследования исторических предпосылок возникновения корпораций, методы теоретического обобщения и сравнения, анализа и синтеза, индукции и дедукции для систематизации и уточнения сущности понятия «корпорация».

Результаты. На основании проведенного исследования систематизированы исторические аспекты возникновения и основные характеристики организационных форм объединений предприятий. Проведен критический анализ общей и специальной литературы, научных публикаций, по результатам которого систематизированы существующие подходы к определению понятия «корпорация» и введена собственная его дефиниция.

Научная новизна. Усовершенствован научно-методический подход к определению сущности корпорации, который, в отличие от существующих, наиболее точно и содержательно раскрывает ее суть как субъекта рынка во всех аспектах ее функционирования.

Практическая значимость. Полученные результаты направлены на систематизацию экономических основ корпорации в современной рыночной среде.

Ключевые слова: корпорация, объединение предприятий, акционерное общество, корпоративное объединение.

Objective. The purpose of the article is to conduct a critical analysis of reference literature and scientific publications and generalize on this basis the historical background of the origin and nature of the «corporation» definition.

Methods. The study used: methods of observation and comparison for research of the historical background of corporations emergence, methods of theoretical generalization and comparison, analysis and synthesis, induction and deduction to organize and clarify the meaning of «corporation».

Results. Based on the research the historical aspects of occurrence and the main characteristics of organization forms of business combinations were systematized. The critical analysis of reference and special literature, scientific publications was given, the results of which allowed to systematize the existing approaches to the definition of «corporation» and introduced its own one.

Scientific novelty. Scientific and methodical approach to determining the nature of the corporation was improved, which, unlike the existing ones, reveals its essence as a market entity in all aspects of its operation in the most accurate and meaningful way.

Practical value. The results are aimed at systematization of the corporation economic foundations in the market environment today.

Key words: corporation, enterprise association, joint stock company, corporation's union.